

Informacija o zaključivanju Memoranduma o razumijevanju između Ministarstva kapitalnih investicija Crne Gore i Ministarstva rudarstva i energetike Republike Srbije o saradnji u oblasti rudarstva i energetike

Sporazum o ekonomskoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Srbije, potpisan je u Podgorici, 29. oktobra 2009. godine, a potvrđen od strane Skupštine Crne Gore Zakonom o potvrđivanju Sporazuma o ekonomskoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Srbije ("Službeni list CG - Međunarodni ugovori", broj 8/10).

Sporazumom je predviđeno da ugovorne strane doprinose razvoju i proširivanju uzajamno korisne ekonomske saradnje između svojih država, a naročito u sljedećim oblastima:

1. Industrija;
2. Poljoprivreda;
3. Šumarstvo;
4. Sektor energetike;
5. Istraživanje i razvoj;
6. Građevinska industrija;
7. Saobraćaj i logistika;
8. Zaštita životne sredine;
9. Turizam;
10. Brodogradnja;
11. Unapređenje investicija;
12. Saradnja malih i srednjih preduzeća;
13. Obuka u oblastima od zajedničkog interesa.

Takođe, Sporazumom je predviđeno osnivanje mješovite komisije za ekonomsku saradnju čiji je glavni zadatak razmatranje pitanja razvoja bilateralnih ekonomskih odnosa i pronalaženje novih mogućnosti za njihov razvoj.

Postojeća saradnja između Crne Gore i Republike Srbije u oblasti energetike i rudarstva, odnosi se na sljedeće projekte i aktivnosti:

Projekat izgradnje HE Komarnica

U toku je saradnja između energetske kompanije „Elektroprivreda Crne Gore“ AD – Nikšić (EPCG) i Javnog preduzeća „Elektroprivreda Srbije“ (EPS), koja se realizuje na osnovu Ugovora o dugoročnoj poslovno-tehničkoj saradnji, zaključenog između ovih kompanija 1991. godine, odnosno na osnovu Ugovora EPCG i EPS o zajedničkom finansiranju realizacije prethodnih radova HE „Komarnica“ (tzv. Osnovnog ugovora, zaključenog 1992. godine) sa izradom investiciono-tehničke dokumentacije na nivou Idejnog projekta i Investicionog programa. Sredstva predviđena za finansiranje prethodnih radova, utvrđena procjenom, obezbijedena su u odnosu: EPCG – 51% i EPS – 49%. Osnovni ugovor je aneksiran četiri puta (Aneks 1 iz 2007.g., Aneks 2 iz 2011.g., Aneks 3 iz 2014.g., Aneks 4 iz 2017.g.). Predmet Aneksa 4 je zajedničko finansiranje izrade Idejnog projekta sa Studijom opravdanosti i Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu HE Komarnica sa revizijom dokumentacije. Nakon sprovedenog pregovaračkog postupka, 1. februara 2018. godine zaključen je Ugovor za izradu Idejnog projekta sa Studijom opravdanosti i Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu HE Komarnica ((vrijedan 1.351.000,00 € (bez PDV-a), odnosno 1.634.710,00 € sa PDV-om)). Ugovor je zaključen između EPCG i grupe ponuđača: Energoprojekt Hidroinženjering AD Beograd i Institut za vodoprivredu Jaroslav Černi Beograd. Aktivnosti na realizaciji Ugovora su u toku.

Aktivnosti u cilju iskorišćenja zajedničkog hidroenergetskog potencijala

Nakon dogovora postignutog na sastanku Savjeta ministara Energetske zajednice u Budvi u oktobru 2012. godine, održan je u Beogradu 2. novembra 2012. godine prvi sastanak ministara nadležnih za energetiku iz Crne Gore, Srbije i Republike Srpske. Na ovom sastanku su

razmotrene mogućnosti korišćenja zajedničkog hidroenergetskog potencijala rijeka Drina, Lim, Piva, Ibar i Ćehotina, kao i realizacije aktuelnih projekata na ovim rijekama. Dogovoreno je da se formira zajednička radna grupa koja će se baviti koordinacijom hidroenergetskih projekata na graničnim rijekama i pritokama. Takođe je dogovoreno da se sljedeći sastanak održi u Banja Luci uz prisustvo i ministra energetike Federacije BiH. Pored ostalog razmatrana je mogućnost realizacije konkretnih projekata na Limu i Ćehotini.

Projekat izgradnje mHE „Štitarica“

Na osnovu sprovedenog petog tenderskog postupka, a nakon ispunjavanja svih kriterijuma propisanih tenderskom dokumentacijom, konzorcijum „Štitarica“, kojeg čine: „MN POWER“ doo, Podgorica, „VINER CO“ doo, Danilovgrad i „NATIONAL ELECTRIC POWER COMPANY“ doo, Surdulica je stekao status prvorangiranog ponuđača za vodotok Štitarica. Nakon toga, a na osnovu odluke Vlade o davanju koncesije za izgradnju malih hidroelektrana, zaključen je Ugovor o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Štitarica, dana 11.02.2015. godine. U cilju dobijanja urbanističko-tehničkih uslova, kojima prethodi izrada lokalne studije lokacije, koncesionar sprovodi aktivnosti na pribavljanju neophodne dokumentacije. S tim u vezi, Skupština Opštine Mojkovac je donijela Odluku o pristupanju izradi LSL „Štitarica rijeka“ u Mojkovcu. Navedeni planski dokument nije donijet do 31.12.2018. godine, nakon čega je Vlada Crne Gore na osnovu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, na sjednici od 23.05.2019. godine, donijela Odluku o izradi lokalne studije lokacije „Štitarica rijeka“.

Eksploatacija i istraživanje mrkog uglja na ležištu „Petnjik“

U toku je realizacija Ugovora o koncesiji za eksploataciju i istraživanje mrkog uglja na ležištu "Petnjik", Opština Berane, koji je zaključen između Vlade Crne Gore i koncesionara DOO "Rudnici Berane", a čiji je osnivač DOO "Metalfer" iz Sremske Mitrovice. Zbog određenih poteškoća u poslovanju, privremeno su obustavljeni rudarski radovi na proizvodnji uglja. Poslovanje sa negativnim finansijskim rezultatom koji su uslovljeni padom kalorične vrijednosti uglja, nadomješteno je od strane osnivača Metalfer- Sremska Mitrovica, dok se potpuna stabilizacija poslovanja očekuje investiranjem zainteresovanih kompanija, čime perspektiva poslovanja na tržišnim osnovama ne bi trebalo da bude dovedena u pitanje.

U ovoj oblasti, pored navedenog, ostvaruje se i saradnja crnogorskih nadležnih organa i institucija sa Rudarsko-geološkim fakultetom iz Beograda, a naročito u području mineralnih sirovina.

Uzimajući u obzir značajnu ulogu rudarstva i energetike u privrednom razvoju Crne Gore i Republike Srbije, Predlogom memoranduma predviđa se, naročito, podsticanje investicija u oblasti energetike i rudarstva, unapređenje saradnje između privrednih subjekata, kao i razmjena stručnih iskustava i znanja u ovim oblastima.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo kapitalnih investicija predlaže da Vlada donese sljedeće zaključke:

PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada je usvojila Informaciju o potpisivanju Memoranduma o razumijevanju između Ministarstva kapitalnih investicija Crne Gore i Ministarstva rudarstva i energetike Republike Srbije o saradnji u oblasti rudarstva i energetike.
2. Vlada je prihvatila Memorandum o razumijevanju između Ministarstva kapitalnih investicija Crne Gore i Ministarstva rudarstva i energetike Republike Srbije o saradnji u oblasti rudarstva i energetike.
3. Ovlašćuje se Mladen Bojanić, ministar kapitalnih investicija, da potpiše Memorandum iz tačke 2 ovih zaključaka.

**Memorandum o razumijevanju
između Ministarstva kapitalnih investicija Crne Gore i
Ministarstva rudarstva i energetike Republike Srbije
o saradnji u oblasti rudarstva i energetike**

Ministarstvo kapitalnih investicija Crne Gore i Ministarstvo rudarstva i energetike Republike Srbije (u daljem tekstu: Strane),

Imajući u vidu dostignuti nivo političkih odnosa i razumijevanja između Crne Gore i Republike Srbije,

Cijeneći značaj i važnost regionalnog povezivanja Strana, kao i članstvo Strana u Energetskoj zajednici,

Uzimajući u obzir značajnu ulogu rudarstva i energetike u privrednom razvoju Crne Gore i Republike Srbije,

Imajući u vidu da će unapređenje saradnje Strana u oblastima rudarstva i energetike dati novi podstrek daljem unapređenju prijateljskih i privrednih odnosa svojih zemalja,

U svrhu racionalne upotrebe potencijala prirodnih resursa i energetskeg potencijala obje zemlje,

Kako bi proširili zajedničke aktivnosti Strana u oblastima rudarstva i energetike na obostranu korist,

Sporazumjeli su se o sljedećem:

Član 1

Strane će sprovoditi aktivnosti na razvoju saradnje i poslovnih odnosa u oblasti rudarstva i energetike u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom svojih država i principima međusobnog poštovanja i uvažavanja.

Član 2

Saradnja između Strana u oblasti rudarstva obuhvatiće sljedeće pravce saradnje:

- ohrabrivanje investicija obje države u oblasti geoloških istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina, geotermalnih resursa,
- iniciranje i podsticanje međusobne saradnje institucija i privrednih subjekata u oblasti geologije i rudarstva,
- razmjena informacija i iskustava o zakonskim rješenjima kojima se uređuje oblast geologije i rudarstva, kao i o njihovoj primjeni,
- koordinisano učešće u aktivnostima koje se sprovode radi regionalne saradnje i povezivanja,
- razmjena eksperata i stručnih iskustava u oblasti geologije i rudarstva.

Član 3

Saradnja između Strana u oblasti energetike obuhvatiće sljedeće pravce saradnje:

- ohrabrivanje investicija obje države u oblasti energetike, a posebno u oblasti obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti,
- ohrabrivanje zajedničkih naučnih i tehnoloških istraživanja u oblasti energetike u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom Strana,
- razmjena informacija o normama kojima se uređuje oblast energetike,
- organizacija zajedničkih seminara, konferencija, okruglih stolova i foruma za obuku i razvojne programe u oblasti energetike,
- koordinisano učešće u aktivnostima koje se sprovode radi regionalne saradnje i povezivanja,
- podsticanje, stvaranje i unapređivanje poslovnih veza između privrednih subjekata u oblasti energetike,
- razvoj saradnje i osnivanje zajedničkih preduzeća u oblasti energetike.

Član 4

Saradnja neće biti ograničena samo na pravce saradnje iz čl. 2 i 3 ovog memoranduma o razumijevanju i može biti ostvarena i u drugim pravcima oko kojih se Strane dogovore.

Član 5

Sporovi koji mogu nastati tumačenjem ili primjenom ovog memoranduma o razumijevanju biće riješeni pregovorima i konsultacijama između Strana.

Član 6

Uz uzajamnu saglasnost Strana, moguće je izmijeniti ili dopuniti ovaj memorandum o razumijevanju u formi protokola koji postaju sastavni dio ovog memoranduma o razumijevanju i koji stupaju na snagu danom potpisivanja.

Član 7

Ovaj memorandum stupa na snagu danom potpisivanja.

Memorandum se zaključuje na neodređeno vrijeme i svaka strana potpisnica može otkazati ovaj memorandum pisanim obavještenjem drugoj strani.

Sačinjen u _____, dana _____ godine, u dva originalna primjerka, od kojih je svaki na crnogorskom i srpskom jeziku i pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

**Za Ministarstvo
kapitalnih investicija
Crne Gore**

**Za Ministarstvo
rudarstva i energetike
Republike Srbije**

**Меморандум о разумевању
између Министарства рударства и енергетике Републике Србије и Министарства
капиталних инвестиција Црне Горе
о сарадњи у области рударства и енергетике**

Министарство рударства и енергетике Републике Србије и Министарство капиталних инвестиција Црне Горе (у даљем тексту: Стране),
Имајући у виду достигнути ниво политичких односа и разумевања између Републике Србије и Црне Горе,

Ценећи значај и важност регионалног повезивања Страна те чланство Страна у Енергетској заједници,

Узимајући у обзир значајну улогу рударства и енергетике у привредном развоју Републике Србије и Црне Горе,

Имајући у виду да ће унапређење сарадње Страна у областима рударства и енергетике дати нови подстрек даљем унапређењу пријатељских и привредних односа својих земаља,

У сврху рационалне употребе потенцијала природних ресурса и енергетског потенцијала обе земље,

Како би проширили заједничке активности Страна у областима рударства и енергетике на обострану корист,

Споразумели су се о следећем:

Члан 1.

Стране ће спроводити активности на развоју сарадње и пословних односа у области рударства и енергетике у складу са националним законодавством својих држава и принципима међусобног поштовања и уважавања.

Члан 2.

Сарадња између Страна у области рударства обухватиће следеће правце сарадње:

- охрабривање инвестиција обе државе у области геолошких истраживања и експлоатације минералних сировина, геотермалних ресурса,
- иницирање и подстицање међусобне сарадње институција и привредних субјеката у области геологије и рударства,
- размена информација и искустава о законским решењима којима се уређује област геологије и рударства као и о њиховој примени,
- координисано учешће у активностима које се спроводе ради регионалне сарадње и повезивања,
- размена експерата и стручних искустава у области геологије и рударства.

Члан 3.

Сарадња између Страна у области енергетике обухватиће следеће правце сарадње:

- охрабривање инвестиција обе државе у области енергетике, а посебно у обновљивих извора енергије и енергетске ефикасности
- охрабривање заједничких научних и технолошких истраживања у области енергетике у складу са националним законодавством Страна,
- размена информација о нормама којима се уређује област енергетике,
- организација заједничких семинара, конференција, округлих столова и форума за обуку и развојне програме у области енергетике,
- координисано учешће у активностима које се спроводе ради регионалне сарадње и повезивања,
- подстицање, стварање и унапређивање пословних веза између привредних субјеката у области енергетике,
- развој сарадње и оснивање заједничких предузећа у области енергетике.

Члан 4.

Сарадња неће бити ограничена само на правце сарадње из чл. 2. и 3. овог меморандума о разумевању и може бити остварена и у другим правцима око којих се Стране договоре.

Члан 5.

Спорови који могу настати тумачењем или применом овог меморандума о разумевању биће решени преговорима и консултацијама између Страна.

Члан 6.

Уз узајамну сагласност Страна, могуће је изменити или допунити овај меморандум о разумевању у форми протокола који постају саставни део овог меморандума о разумевању и који ступају на снагу на дан потписивања.

Члан 7.

Овај меморандум ступа на снагу на дан потписивања.

Меморандум се закључује на неодређено време и свака страна потписница може отказати овај Меморандум писаним обавештењем другој страни.

Сачињен у _____, дана _____ године, у два оригинална примерка, од којих је сваки на српском, и црногорском језику, при чему су сви текстови једнако веродостојни.

**За Министарство
рударства и енергетике
Републике Србије**

**За Министарство
Капиталних инвестиција
Црне Горе**
